

ЦЕНТР
ГРОМАДСЬКОГО
ЗДОРОВ'Я

ГРИП ТА ГРВІ В УКРАЇНІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ БЮЛЕТЕНЬ

9 тиждень

(27.02–05.03.2023)

Дата випуску:
07.03.2023

www.phc.org.ua
fb.com/phc.org.ua

Резюме за 9 тижень по Україні

- Триває широке географічне розповсюдження вірусів грипу. У 64% регіонів України в системі рутинного епіднагляду зафіксовано одночасну циркуляцію вірусів грипу типів А та В.
- Незважаючи на зростання захворюваності на COVID-19, сумарна захворюваність на ГРВІ змінила тренд на низхідний: показник захворюваності на ГРВІ включно із новою коронавірусною інфекцією становить 329,5 на 100 000 населення, що на 4,2% менше від показника минулого тижня. Епідемічну активність низького рівня зареєстровано в 5 регіонах України. Перевищення визначеного для України епідпорога не зафіксовано.
- Помітне зниження темпів захворюваності спостерігають серед дітей до 17 років: в системі рутинного епіднагляду — на 7,4%, в системі дозорного епіднагляду — на 9%.
- Відбувається зміна основних збудників, які циркулюють у популяції: в рутинному епіднагляді частка зразків, у яких виявлено вірус грипу В серед зразків матеріалів, позитивних на грип, порівняно з минулим тижнем зросла на 5,4%, на 24,1% збільшилася частка позитивних знахідок SARS-CoV-2. У дозорному епіднагляді на 10% зросла частка зразків, позитивних на вірус грипу типу В, продовжується циркуляція вірусів SARS-CoV-2, RS-вірусів, аденовірусів. Крім того, виявляють випадки ко-інфекції вірусів грипу із SARS-CoV-2.
- Зареєстровано чотири летальні випадки внаслідок грипу, що підтверджено методом полімеразної ланцюгової реакції (ПЛР).
- За звітний тиждень проти грипу вакциновано 1 771 особу, що на 1,6% менше показника минулого тижня.

Резюме з початку сезону по Україні

- Із 3 жовтня 2022 року до 5 березня 2023-го на ГРВІ перехворіли 2 602 520 (6,3 %) осіб, що на 55,9% менше аналогічного періоду сезону 2021–2022 років. Дитяче населення є рушієм епідпроцесу: частка захворілих дітей у популяції становить 17,2%, дорослих — 4,0%.
- На відміну від попереднього сезону, коли серед циркулюючих вірусів домінував SARS-CoV-2, тепер визначаються віруси грипу у 53,9% серед позитивних зразків від пацієнтів із ГПЗ та ТГПІ, у 26,3% — SARS-CoV-2 і в 19,8% — інші віруси респіраторної групи (парагрип, аденовіруси, RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси).
- З початку сезону зареєстровано 20 летальних випадків унаслідок грипу, що підтверджено методом ПЛР, на відміну від сезону 2021–2022 років, коли летальних випадків від грипу не було зареєстровано.
- Показник охоплення вакцинацією проти грипу традиційно залишається низьким: від початку епідемічного сезону проти грипу вакциновано 153 440 осіб, зокрема 98 000 із груп медичного та епідемічного ризику, що становить 1,1% від загальної цільової групи.

Захворюваність на грип та ГРВІ в сусідніх країнах (8 тиждень 2023 року)

За даними спільного бюлетеня Всесвітньої організації охорони здоров'я і Європейського центру профілактики та контролю захворювань (<https://flunewseurope.org>) країни-сусіди повідомили про середню епідемічну активність грипу протягом звітного періоду.

У Словаччині зафіксували локальне поширення вірусів грипу, в Молдові — регіональне; інші країни повідомили про регіональне широке розповсюдження (рис. 1).

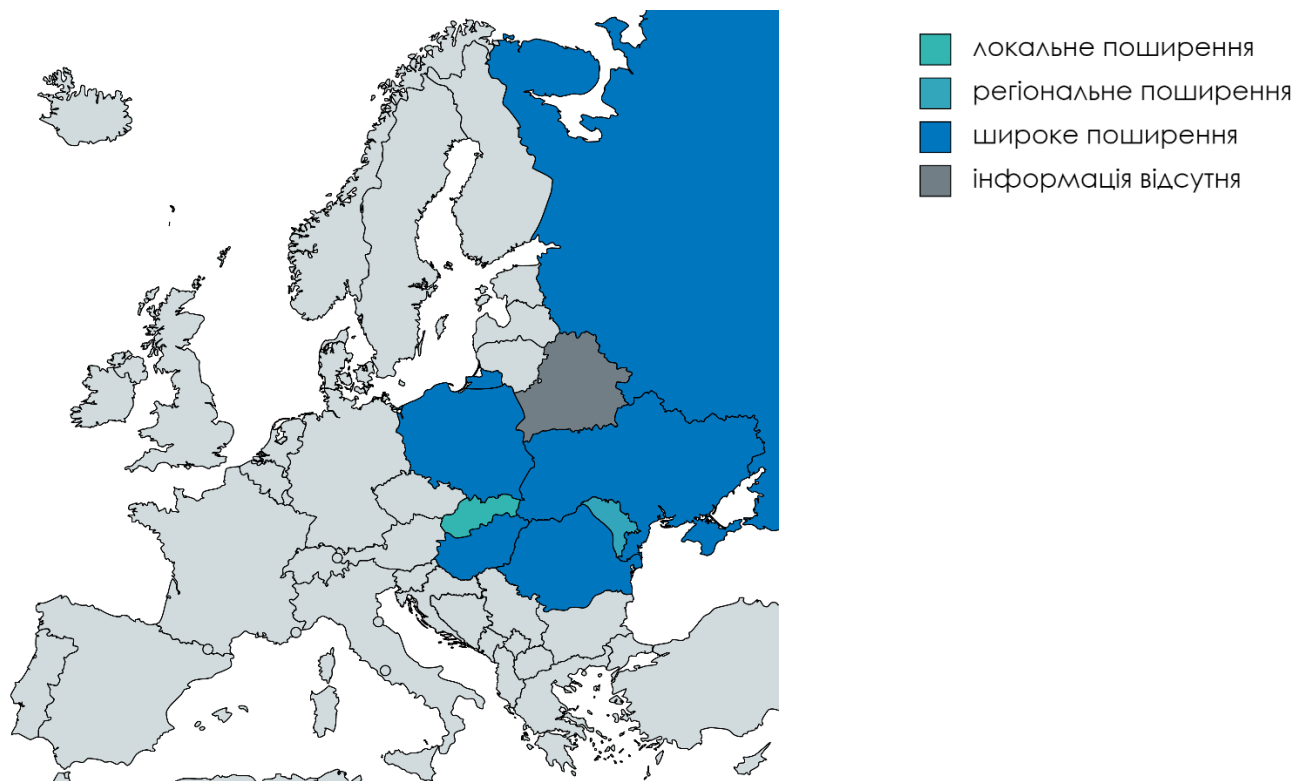

Рис. 1. Адаптовано на основі мапи географічного поширення грипу в країнах європейського регіону (<https://flunewseurope.org>) за 8 тиждень 2023 року

Моніторинг рівня підвищеної смертності

За 7 тиждень 2023 року з-поміж 25 країн Європи, які взяли участь у моніторингу надлишкової смертності для прийняття рішень у секторі громадського здоров'я (EuroMOMO), в Іспанії, Нідерландах, Німеччині та Португалії зареєстровано незначне перевищення рівня смертності з усіх причин. Водночас у Італії визначено помірний рівень, що може бути пов'язано з продовженням пандемії COVID-19 та одночасним поширенням циркуляції вірусів грипу (рис. 2). Результати аналізу можуть відрізнятися залежно від країни, включеної до щотижневого звіту, і затримки реєстрації випадків.

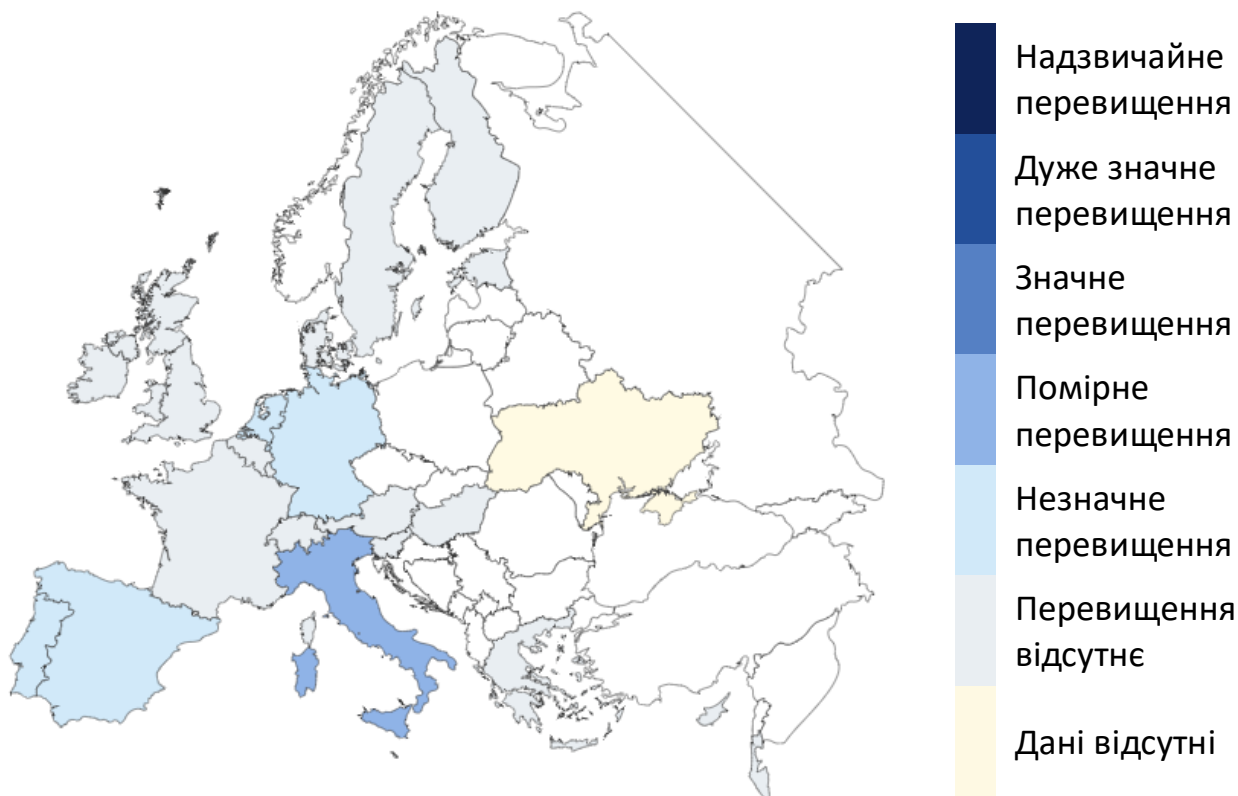

Рис. 2. Рівень надлишкової смертності від грипу на основі мапи зі щотижневим Z-показником¹ для всього населення у країнах-партнерах EuroMOMO та субнаціональних регіонах, що надають дані, 7 тиждень 2023 року

Аналіз даних рутинного епідеміологічного нагляду

Дані рутинного епіднагляду за 9 тиждень 2023 року отримано від закладів охорони здоров'я усіх областей України, крім Луганської та Херсонської.

Значення інтенсивного показника захворюваності розраховано на основі кількості всіх зареєстрованих випадків ГРВІ (грип, аденовірус, риновірус, парагрип, COVID-19 та інші).

За звітний тиждень на ГРВІ захворіли 135 105 осіб, із них 64 343 — діти віком до 17 років. Кількість дітей з ГРВІ на 7,4% менше кількості захворілих дітей попереднього тижня. Порівняно з минулим тижнем незначно зменшилася частка дітей віком до 17 років у структурі захворюваності — 47,6%. Інтенсивний показник захворюваності² складає 329,5 на 100 000 населення, що на 31,8% менше епідемічного порога, розрахованого для України, та на 4,2% менше від показника минулого тижня (рис. 3).

¹ Z-показник надлишкової смертності — стандартизоване відхилення кількості смертей від базової лінії, розрахованої для певного регіону. Використовують для порівняння показників надлишкової смертності між країнами чи регіонами в нашій країні, різними популяціями або між різними періодами часу.

² Інтенсивний показник захворюваності розраховано згідно з кількістю населення за даними Державної служби статистики України.

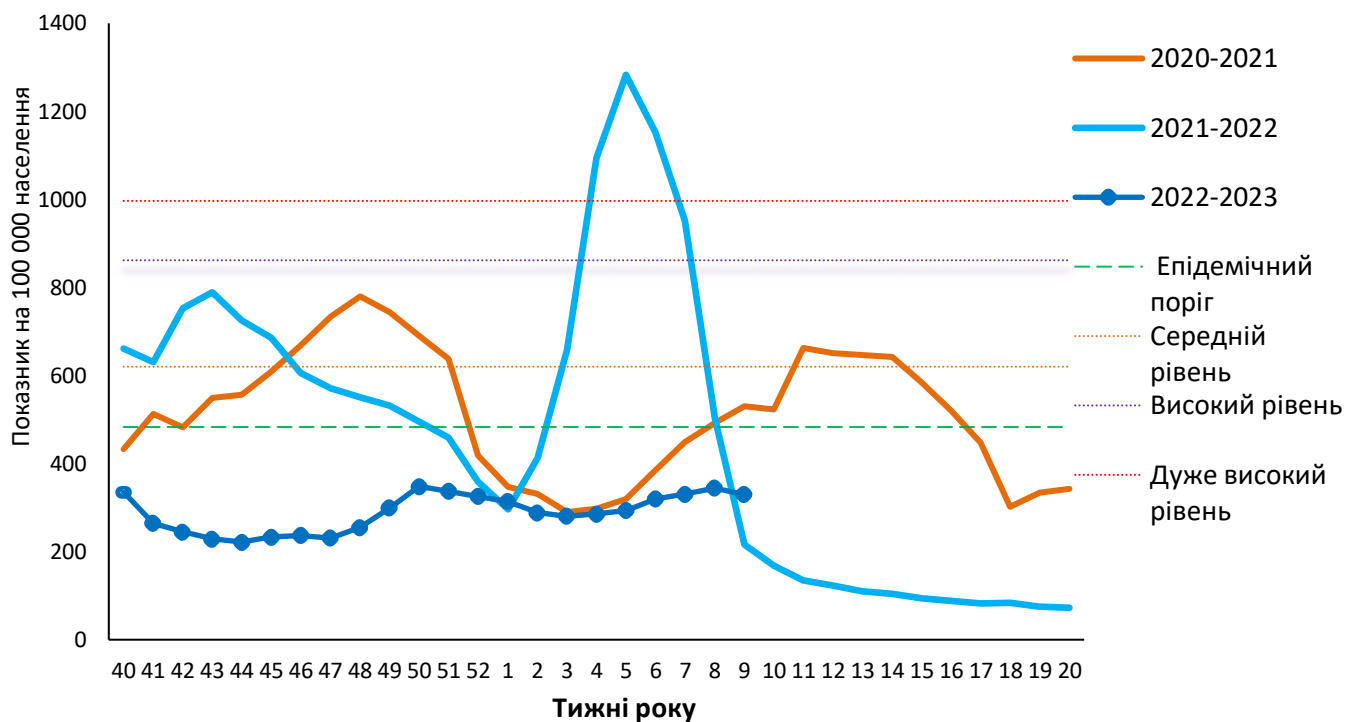

Рис. 3. Інтенсивний показник захворюваності на грип і ГРВІ та рівень перевищення епідемічного порога, Україна, 9 тиждень 2023 року

Епідемічну активність низького рівня зареєстровано в Житомирській, Закарпатській, Івано-Франківській, Тернопільській та Чернівецькій областях. В інших регіонах України залишається неепідемічний рівень активності ГРВІ.

Табл. 1. Рівні епідемічної активності ГРВІ, Україна, 9 тиждень 2023 року

№	Область	Показник епідпорога на рік	Інтенсивний показник за звітний тиждень	Перевищення епідпорога за звітний тиждень, %
1	Україна	483,1	329,5	– 31,8%
2	Вінницька	590,5	352,8	– 40,2%
3	Волинська	551,1	477,1	– 13,4%
4	Дніпропетровська	591,7	258,6	– 56,3%
5	<u>Донецька</u>	485,3	25,3	– 94,8%
6	Житомирська	576,8	630,6	9,3%
7	Закарпатська	430,5	476,7	10,7%
8	Запорізька	591,6	272,4	– 54,0%
9	Івано-Франківська	425,8	451,2	6,0%
10	Київська	858,8	675,8	– 21,3%
11	Кіровоградська	478,9	355,5	– 25,8%
12	<u>Луганська</u>	628,3	Дані відсутні	Дані відсутні
13	Львівська	434,1	418,8	– 3,5%
14	Миколаївська	496,4	233,1	– 53,1%
15	Одеська	532,1	346,4	– 34,9%
16	Полтавська	521,9	382,3	– 26,7%

17	Рівненська	616,3	613,3	- 0,5%
18	Сумська	461,1	359,7	- 22,0%
19	Тернопільська	302,5	368,0	21,7%
20	Харківська	415,1	90,8	- 78,1%
21	<u>Херсонська</u>	512,6	Дані відсутні	Дані відсутні
22	Хмельницька	635,7	516,8	- 18,7%
23	Черкаська	459,6	450,3	- 2,0%
24	Чернівецька	491,7	523,1	6,4%
25	Чернігівська	569,7	463,6	- 18,6%
26	м. Київ	798,2	454,9	- 43,0%

За звітний тиждень у Запорізькій області в закладі охорони здоров'я МОЗ України зареєстровано один летальний випадок унаслідок грипу, що підтверджено методом ПЛР, визначено фрагменти РНК вірусів грипу А не субтипованих.

У системі рутинного епідеміологічного нагляду за ГРВІ циркуляцію вірусів грипу зафіксовано в 16 (64,0%) областях України. Під час дослідження на грип зразків матеріалів від 1 350 пацієнтів визначено віруси грипу в 252 (18,7%) випадках, частка позитивних знахідок на 23,0% менше, порівняно з минулим тижнем.

Проти показників минулого тижня на 24,1% збільшилася частка позитивних знахідок COVID-19 серед пацієнтів, обстежених на інші респіраторні віруси: у зразках матеріалів від 18 816 осіб у 2 523 (13,4%) випадках визначено віруси SARS-CoV-2. Значно зменшилася частка позитивних знахідок інших вірусів респіраторної групи (RS-віруси, риновіруси, метапневмовіруси тощо) — на 62,5% і становить 0,3% випадків від загальної кількості досліджень.

За звітний тиждень проти грипу вакциновано 1 771 особу. Із початку епідемічного сезону проти грипу вакциновано 153 440 осіб, зокрема 98 000 — із груп медичного та епідемічного ризиків (рис. 4).

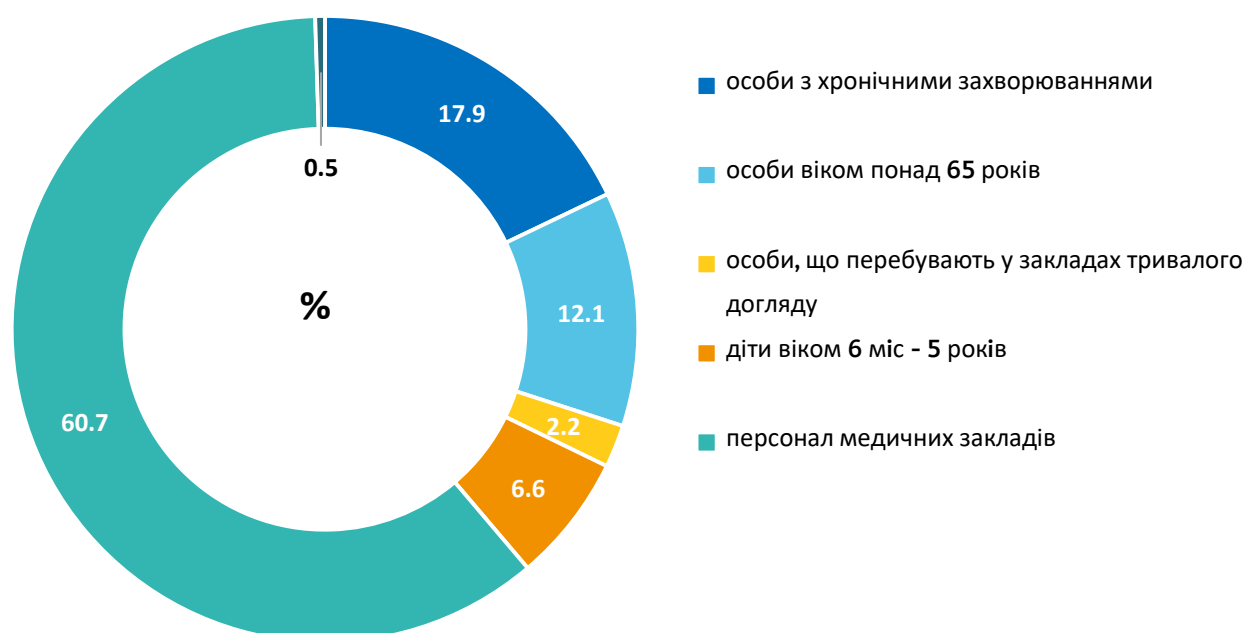

Рис. 4. Питома вага представників груп ризику, які отримали щеплення проти грипу, станом на 9 тиждень 2023 року

Аналіз даних дозорного епідеміологічного нагляду

Дозорний епідеміологічний нагляд за грипом та ГРВІ (ДЕН) здійснюють у 12 регіонах України відповідно до географічного розподілу: північ — Київ, Суми та Чернігів, схід — Дніпро і Харків, південь — Запоріжжя та Одеса, захід — Львів, Рівне й Чернівці, центр — Кропивницький та Вінниця.

ДЕН забезпечують 15 закладів первинної медико-санітарної допомоги (ПМСД) і 20 стаціонарних закладів охорони здоров'я (дозорні лікарні).

За інформацією, що надали 15 закладів ПМСД, протягом 9 тижня 2023 року зареєстровано 381 пацієнта, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ГПЗ. Захворюваність серед дорослого населення становить 452,2 на 100 000 (що на 4,2% менше, ніж минулого тижня), серед дітей віком до 17 років — 955,8 на 100 000 (на 9,0% менше, ніж минулого тижня).

З-поміж 381 пацієнта із ГПЗ у 69 (18,1%) було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій, за результатами якого у 33 (47,8%) випадках отримано позитивні результати (табл. 2).

З початку епідемічного сезону з-поміж 5 557 пацієнтів із ГПЗ лабораторно обстежено 1 392 (25%) осіб, отримано позитивні результати у 703 випадках — 50,6% (рис. 5). Частка позитивних зразків зростає на 4,9%.

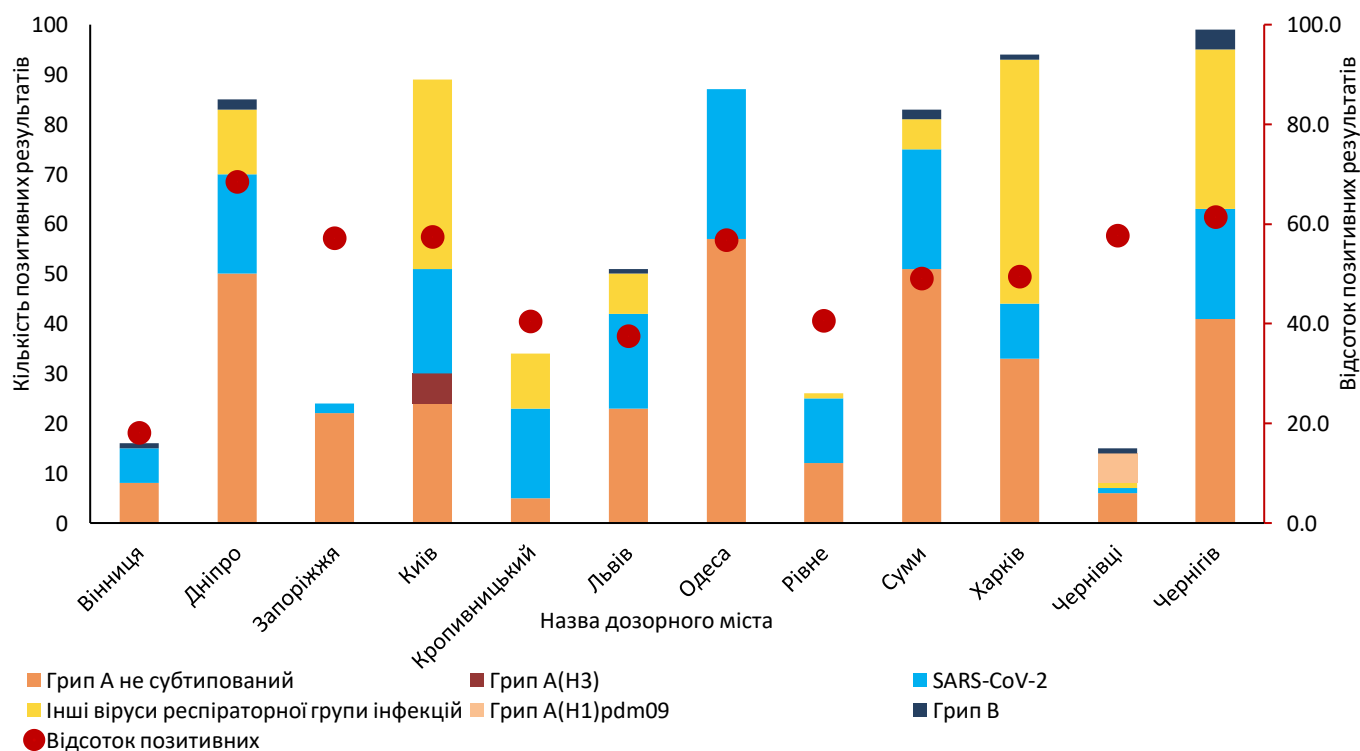

Рис. 5. Результати обстеження осіб із ГПЗ і частка отриманих позитивних результатів на грип та ГРВІ з початку епідемічного сезону 2022/2023, станом на 9 тиждень 2023 року

За інформацією, що надали 20 дозорних лікарень, упродовж звітного тижня зареєстровано 261 пацієнта, клінічний стан яких підлягав визначенню випадку ТГРІ, із них 83 (31,8%) — діти віком до 17 років. Пропорційний внесок ТГРІ до показника госпіталізації з усіх причин становить 5,5%, що на 14,1% менше, порівняно з минулим тижнем.

У дозорній лікарні Харківської області зареєстровано три летальні випадки внаслідок грипу, що підтверджено методом ПЛР, визначено фрагменти РНК вірусів грипу А не субтипованих.

З-поміж 261 випадку ТГРІ у 82 (31,4%) пацієнтів було взято зразки матеріалів для тестування методом ПЛР на респіраторну групу інфекцій. За результатами лабораторного дослідження 81 зразка матеріалів у 49 (59,8%) випадках отримано позитивні результати, в роботі залишився 1 (1,2%) зразок (табл. 2).

З початку епідемічного сезону з-поміж 4 599 пацієнтів, клінічний стан яких відповідає ТГРІ, лабораторно обстежено 1 541 (33,5%). Отримано позитивні результати на віруси респіраторної групи інфекцій в 756 (49,1%) випадках (рис. 6).

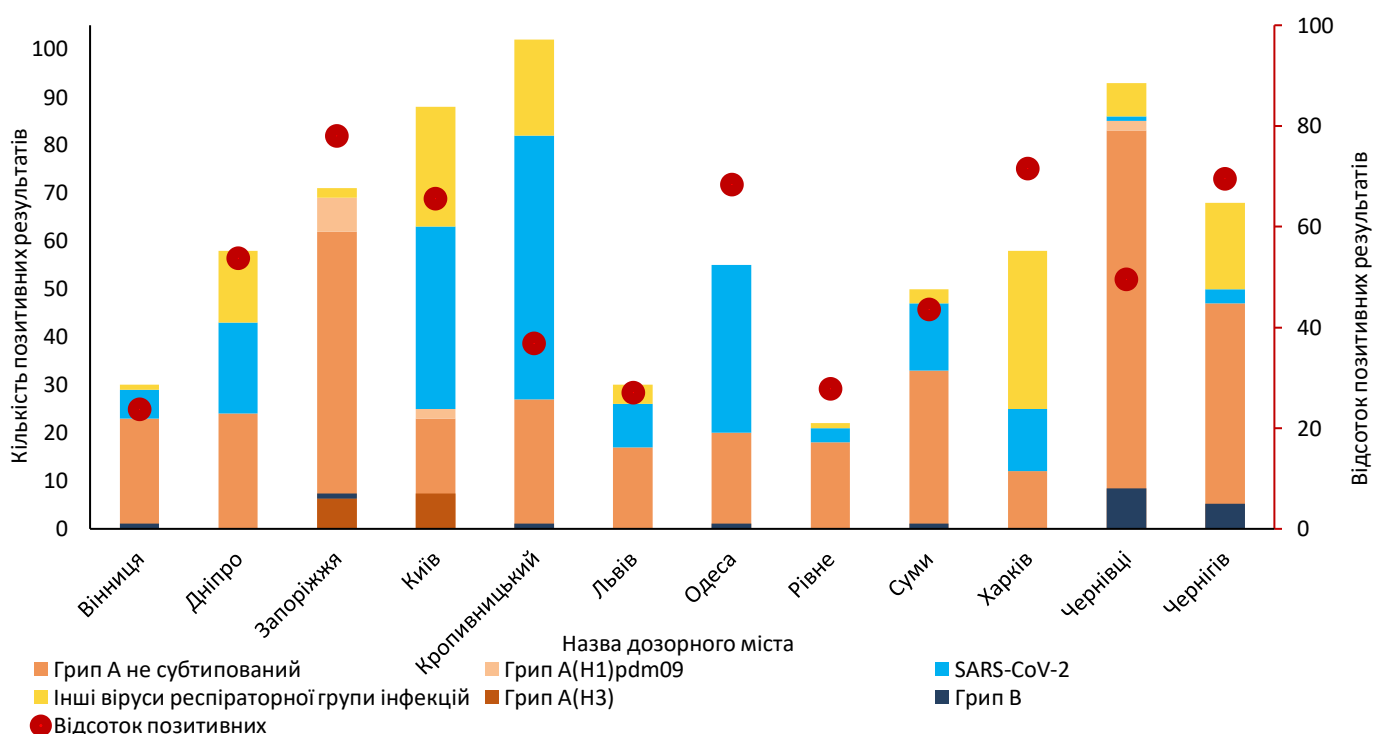

Рис. 6. Результати обстеження пацієнтів із ТГРІ з початку епідемічного сезону 2022/2023, станом на 9 тиждень 2023 року

Табл. 2. Результати досліджень зразків матеріалів із дозорних джерел за 9 тиждень 2023 року та з початку сезону

Показники	Звітний тиждень		Усього за звітний тиждень	Сезон 2022/2023		Усього від початку сезону
	ГПЗ	ТГРІ		ГПЗ	ТГРІ	
Кількість досліджених зразків матеріалів	69	81	150	1 392	1 541	2 933
Кількість позитивних зразків, абс. знач. (%)	33 (47,8)	49 (60,5)	82 (54,7)	703 (50,5)	756 (49,3)	1 459 (49,8)
Кількість вірусів грипу, абс. знач. (% від позитивних)	20 (60,6)	27 (55,1)	47 (57,3)	356 (50,6)	431 (57,0)	787 (53,9)
А, абс. знач. (% від позитивних на грип)	15 (75,0)	23 (85,2)	38 (80,9)	344 (96,6)	413 (95,8)	757 (96,2)
А(Н1)pdm09	0	0	0	6	11	17
А(Н3)	0	0	0	6	13	19
А не субтиповані	15	23	38	332	389	721
В, абс. знач. (% від позитивних на грип)	5 (25,0)	4 (14,8)	9 (19,1)	12 (3,4)	18 (4,2)	30 (3,8)
Інші віруси респіраторної групи інфекцій, абс. знач. (% від позитивних)	13 (39,4)	22 (44,9)	35 (42,7)	347 (49,4)	328 (43,4)	675 (46,3)
Парагрип	0	0	0	16	8	24
Аденовіруси	0	1	1	5	13	18
RS-віруси	1	10	11	59	68	127
Риновіруси	0	0	0	43	24	67
Бокавіруси	0	0	0	0	0	0
Коронавіруси OC43, 229E, NL63, HKU1	0	0	0	0	0	0
Метапневмовіруси	0	0	0	36	19	55
SARS-CoV-2	12	11	23	188	196	384